

Hediye Demet Akan

Yara

Atlası

Roman

ARADIM, O'NDAN BAŞKASINI BULAMADIM

“Allah’ın kapısının tokmağına sarıldığımda
gözeten idim, hafife alan değil.”

İbnü'l Arabî

Yıkıldım.

Yıkıldım ve sırt üstü yattığım asfalttan gökyüzüne bakıyorum. “Nereye dönerseniz Allah’ın yüzü işte oradadır.”* Gökyüzü, sonsuz teselliden ibaret bir kubbeymiş. Allah’ım teselli et beni. Yıkılıp düştüğüm, tükendiğim, mecalsiz kaldığım ve en çok da bu yüzden Seni hatırladığım anlarda teselli et beni. Çünkü ben, bir ümit dediğim ikindilerden sonra, çaresiz akşam üstlerini karşılıyorum. İnsan olmanın tarifsiz acizliği içinde Sana ellerimi açıyorum, inciyle doldurman için.

Gel şimdi beni benden al, ey dolunay! Ben zaten, kendim saydığım her şeyi dün de bırakarak, boylu boyunca uzandım buraya. Kaktüsler, papatyalar ve üzerlik otu

* Bakara, 2/115.

kokusu var aklımda yalnızca. O da geçip giden şu mevsimin ardında bıraktıkları. Bir süre sonra onları da unutacağım, biliyorum. Ömürlük can sıkıntısıyla yine baş başa kalacağım. Şehirde yalnızca hayvan leşleri var artık. Cellatlarla aynı duraklardan hareket ediyoruz. Kimimiz yeni bilenmiş bıçaklarıyla öldüreceği, kimimiz şehri terk edeceği yolculuklara çıkmak üzere.

İçime yerleşen hayvan leşlerinden sonraydı, söz söylemek mecburiyet oldu. Kurtulamadığım ulumaları geceleri kâbus zannettim ilkin. Derken öğle vakitlerinde, trafik ışıklarında, hatta Kızılay Meydanı'nın tam ortasında bile hayvan sürülerinin sesleri yükseldi içimden. Çoğu kez ellerimle kulaklarımı kapatıp kaldırımlarda secdeye kapanmak istedim. Bir kurtuluş için yalvarmak, bu ezeli acıyı susturmak... Korkmuş kuzuların melemeleri bir volkan gibi patlıyordu içimde. Korkmuş köpeklerin, kuşların ve atların sesleri de öyle. Şimdi, Hüdhüd nereyi işaret ederse peşi sıra gitmek istiyorum. Padişahım, sana kavuştuğum gün eteklerini öpeyim!

Allah'ım, senden başka kimsem olmadığını, bunca yalnız bırakılmalarımla öğrendim. Çok yalnız bırakıldım ben, çok. Şehrin eve dönüş vakitlerinde yapayalnızdım mesela. Hastane acillerinde, sabaha karşı gelen felaketlerde, insana ve himayeye en çok ihtiyacım olan kara saatlerde de... Darıldım. Gücendim. Gözlerimi içime sakladım. “Rabbin seni yetim bulup barındırmadı

mı?” dediğini işittiğimde karlı bir yolda yalnızak yürüyordum. Bul beni Allah'ım. Yetim kaldığım her şehirde, her hanede, her insan kalabalığının içinde yalnız Sen bul beni. Çek çıkar içine düştüğüm tuzaklardan. İnsan nasıl da tuzakta.

Rüyamda, karnında saat taşıyan kırmızı bir kuş gördüm evvelsi gece. Vakit doluyor olabilir. Yıkıldığım yerde artık yalnızca gökyüzüne bakmak istiyorum. Yaradan gelen şifaya, yıkık dökük olmanın öğrettiği bilgiye ve rüyalarımda gördüğüm gürül gürül akan o ırmağın baliğine muhtacım. Haddinden fazla yaşadım. Evet, çok fazlaydı her şey. Kalemin benim için yazdıklarının sesini duydum neredeyse. Öyle hummalı çalıştı ki şaşıtm kaldım. İstemediğim roller yazdı, geçerken korkudan titrediğim dar koridorlar çizdi ve çoğu zaman tutunduğum tüm sevgilerin üstünü karaladı. Buna artık hiç darılmıyorum. Hepsini yaşamak zorundaydım çünkü yaşamak yalnızca bir görev tanımıdır insan için. Ben de bir asker titizliğiyle görevimi ifa ettim. Sonra Kalemle barıştım. Sevdim hatta. “Kahrın da hoş,” demeye cesaret edebildiğim anlarım oldu. Ben de tuttum ucundan, haddinden fazla şey yazdım. Artık özlemek, alıştığım baş ağrıları gibi ince bir sızıdır bende; bir ödev ya da bir askerin fecir vakti uyanması. Geç kavuştuğum bu sessizlik sızıyı en güzel haliyle yaşamama izin veriyor. Kavga bitti. Arada sadrımı sıvazlıyorum, o kadar.

* Duhâ, 93/6.

ANLA BENİ

“Şüphesiz O her şeyi işitmektedir, çok yakınımızdadır.”

Sebe’, 34/50

Ben, gürül gürül akan bir ırmağın kenarında doğdum. Ninnilerle geçtiğim bir rüya kapısının ardında geniş bir ırmağın içine düştüm, balık oldum. Irmakla beraber aktım durdum yıllarca. Su taşkındı, yenilmezdi ve gideceği yerden emindi. Beni rüyamdan eve uğurlarken, “Bir gün denize karışacaksın,” demişlerdi.

Takvimler sonra bir gün, kendimi bir su birikintisinin içinde buldum. Hiçbir yere akmayan, kıpırtısız bir su; neredeyse çamura dönüşmüş, etrafı kuşatılmış ve bitkin. Deniz benden çok uzaktı, biliyordum. Kırğındım. Çırpındım önce, yüzgeçlerimi var gücümle oynattım, olduğum yerde debelenip durdum ve sonunda yoruldum. Uzandım ben de suyun dibine, kıpırtısızlığın kendisi oldum. O gün konuşmak istedim. O gün Doktor’la tanıştım.

“Size nasıl yardımcı olabilirim?” dediğinde içimden güldüm biraz.

“Bana Allah’tan başka kimse yardımcı olamaz,” dedim ama yine içimden. “Allah’ı kaybettim, bulamıyorum. Onunla aramızda, karşınızda oturan şu insanın aşmaya gücünün yetmeyeceği mesafeler var ve bunlar, şu aciz, şu bedbaht, şu her çıktığı seferin sonunda yenilmiş şövalyenin hayallerinin bile aşamayacağı türden mesafeler,” diyemedim de “Bir çıkmazdayım Doktor. İçim küçüldü sanki. Ben kendi içimde kendime bile yer bulamıyorum. Öyle yersiz yurtsuz, öyle kimsesizim...” dedim. Saati gösterdim sonra, “Bakın,” dedim, “saatler geçmiyor artık, zamanı kaybettim ve zamana tâbi olan her şeyi. Ben artık yalnızca duruyorum,” dedim. Gerçekte bir balık olduğumu kendime sakladım, söylemedim. Suretime tutundum.

“Biraz daha açar mısınız? Son günlerde en yoğun hissettiğiniz duygu nedir?” diye sordu.

“Çok denedim Doktor. Yaşamayı denedim. Bir rüzgarla el ele tutuşup, dünyanın tüm kıtalarında estim ve en sonunda buranın bana göre bir yer olmadığını anladım. Şimdi aklım Sidre’de, oraya hiçbir zaman varamayacağımı bile bile. Yine de isterdim sırtımı kabuğuna dayamayı, isterdim ardından gelecek tek bir nefesi hissedebilmeyi, isterdim altında dostlarla kavuşmayı, isterdim nurdan keleklerle yıkanmayı. İşte o kadar uzak bana saadet. Çünkü ben, ırmağından su birikintisine düşmüş aciz

bir balığım. Ben şimdi ormanların korkulu gecelerinde, Sidre'den bir izdüşüm arıyorum,” diyemedim de “Kendimi haksızlığa uğramış hissediyorum Doktor. Hayat denilen şu oyunda, şikeli bir maçta top koşturmuşum gibi geliyor. Ait olduğum hiçbir yer yok: ne bir aile ne bir mahalle ne bir toprak ne de bir fikir. Anlamlandıramadığım bir hasretle yanıyorum. Ve en çok, evet evet, en çok haksızlığa uğradığım duygusuyla baş başayım,” dedim.

Aramızda uzayan boşluğu birinin doldurması gerekiyordu, söze devam ettim.

“İç dünyamın kime ait olduğunu bilmiyorum artık. İçimde olup biten hadiseler ve içimde yaşayan onca insan karşısında yenilen varlığıma sahip çıkamıyorum.”

Sonra, Doktor’a söylemediğim ama burada nakletmekte bir mahsur görmediğim şu kısa konuşma geçti içimden: “Çocuklar ikiye ayrılır Doktor. Bir kısım çocuk, anasının bağrında, kesintisiz bir ninninin kollarına bırakır kendini. Diğer çocuklarsa erkenden büyümek zorunda bırakılır. Kaderin bu mühim, bu asla unutulmayacak, bu uzlaşmasız anı, çocuğun küstüğü yerdir. Şimdi bana, bu dünyada hangi zenginliği verirlerse versinler, saçlarımın tutup çekiştirerek kovdukları çocukluğumun yerini tutmuyor.”

Bunların hepsini içimde tutup, “Bana güvenmeyi hatırlatabilir misin Doktor? Çocukların çocukluklarından sürüldüğü korkunç bir savaş bu yaşamak,” dedim.

“Travma” dedi, “travma yükünüz çok fazla.”

Ah, dedim, demek ondan bu metcezir, ruhumun bu sismik hareketleri.

Bu düşünceleri yine seslendirmedim de, “Doğrudur,” dedim Doktor’a. “Siz öyle diyorsanız... Peki ne yapabiliriz? Biraz olsun derin bir nefesi sığdıracak yer açabilir miyiz içimde?”

“Bunun için birlikte çalışacağız,” dedi. “Ne olsaydı kendinizi rahatlamış hissederdiniz?” diye sordu.

“Anlaşılsaydım,” dedim. Anla beni Doktor.

Beni anlamaya söz verdiği o günden beri görüşüyoruz. Anlamak bazen, anlatanın dilinin döndüğü kadardır.

Şimdi ben, yatakta sol tarafıma yatmış, bir uykudan yavaşça uyanıyorum. Öğle vakti. Hava serinlemiş, mevsim kendinden geçiyor. Açık pencereden içeriye yan apartmanın bahçesinde çalışan çim biçme makinesinin sesi giriyor. Sınırları olmayan bir belirsizliğin içinde bir vatansever gibi duruyorum. Sonbaharın kendini iyice hissettirmesinden midir bilmem, burnuma eski kışların kokusu geliyor. Mesai sonrası Sakarya Caddesi’ndeki balıkçıların önünde biriken insanların hatıraları koşuyor aklıma. Sonra üzerinde su damlacıklarıyla taze roka ve kıvırcık. Karanfil Sokak’tan yükselen kestane, otobüs duraklarından havaya karışan egzoz ve kuruyemişçide kavrulan çekirdeğin dükkândan süzülen kokusu. Kum-

rular Sokak'ın iki yanındaki kaldırımlardan birbirine kavuşmaya çalışan ağaçların gözyaşı gibi yere bıraktığı büzüşmüş yapraklar. Üşüttüğü kadar içimi ısıtan bir kış. Kar arifesi. Yan yana sıralanmış envaiçeşit dükkânın akşam sesleri ve ışıkları. Kadın kuaförünün son müşterilerinin saçlarını yetiştirme telaşı, butik tezgâhının ardındaki kadının hüznünü kimseye şikâyet edemediği için içinde taşıması, Güvenpark'ta dolmuş sırası bekleyen memure kadınların ellerinden tutan okul çocukları, almayı unutmadıkları ekmekle parklardan geçip eve giden adamlar, ayağının altında ezdiği izmaritten çektiği son nefesi havaya üfleyen taksici, Bakanlıklarda büyük izdiham. Şehrin sırf akşam oldu diye eve dönen insanları ve eve sığmadığı için karanlıklara karışan gecenin öz evlatları bir nöbeti devralır gibi yer değiştiriyorlar.

Ben en çok, annemin ördüğü hırkaları giymeyi severdim lise çağlarımda. O kalın hırkaların içinde kendimi hep eve varmış gibi hissederdim. Daha büyüyecek zamanım olduğunu anlatırlardı bana. “Ben ileride...” diye başladığım sayısız cümlelerin, kurduğum sayısız hayalin delili olduğunu anladılar mı hiç? Oysa şu anda yataкта, uykudan ve maziden mahmur uzanıyor ve artık ilerisini hiç düşünmüyorum. İçimde sulara gömülmüş bir şehir gibi duran geçmişime bakıyorum yalnızca. Çünkü ben hâlâ, yıllar önce Ulus'ta, heykelin arkasındaki çarşının orta yerinde, civciv sarısı kumaştan bayramlıklarım, sonradan çok üzüleceğim günlerden habersiz, kalbim-

de uçuşan bir çocuk sevinci taşıyarak olduğum yerde duruyorum.

Tam olarak uyandım. Kendimi toparlamam biraz zaman alıyor. Artık buradayım. Tam da olmam gereken yerde, olmam gerektiği kadar. Bu geminin kaptanı ben değilim, biliyorum. Öyle söylüyor sadrımındaki fısıltı. Ben, Tanrı'nın kendisiyle konuşmasıyım, hepsi bu. Bir nefesten, bir sestem, bir nazardan ibaretim. Vatanım yokluktur benim. Hayatımın rüzgâra terk edilmiş kumdan bir resme benzemesi bu yüzden. Bu yüzden her gün eksilmem. Baktığım manzaranın her gün değişmesi bu yüzden. O, ne güzel değiştirendir. Yalvarırım, değiştir beni.

Ne garip insanın yok oldukça kendini hatırlaması, hatırladıkça hüzne boğulması. “Bir düştü bu,” diyeceğimiz zamanlar çalıyor kapımı. Kim bu rüyayı gören, hangi pencerenin ışığına anlatacak beni uyandığında? Ya da anlatılacak bir yanı var mıdır bu rüyanın? Sonuçta birinin uyandığında benim hakkımda, “Karman çorman bir rüya gördüm,” demesini istemem. Anla beni Doktor. Sana bir gün, Sidre'nin gölgesinde uzanmak, adım Levhaya yazılırken Kalemin çıkardığı sesi duymak, O'na “İlk ne zaman ve neden aklına geldiğimi sormak istiyorum,” dersem anla beni. Hakikati bilmek, dünyalık halimize üzülmeyeceğimiz anlamına gelmiyor. O ney ki, son nefes içinden geçip gidene kadar inlemiştir. Hem de aslını bile bile. Bir gurbet hastalığıdır bu, vatan toprağını öpene dek geçmeyecek, biliyorum.